

[Rahbæk Møller]

af egentlige kontante betalinger, kommer aktionæerne med 54 mill. kr., staten kommer med i alt 423 mill. kr., hvoraf de 216 mill. kr. er en ny forpligtelse, medens de 207 mill. kr. skyldes en forpligtelse fra 1978, der nu udløses. Som resultat vil aktionæerne eje 70 pct. af værket efter rekonstruktionen og staten 30 pct. Denne sammenhæng er klart uacceptabel. Staten skal hoste op med langt de fleste penge, men får kun 30 pct. af aktiekapitalen i det rekonstruerede selskab.

Vi forstår meget vel, at regeringen føler sig forpligtet til at søge stålvalseværket reddet. Det er på mange måder en fornuftig virksomhed, og den har meget stor betydning for beskæftigelsen i det pågældende område. Men der er en lang række spørgsmål, der rejser sig. Hvorfor ikke undersøge muligheden for, at værket går i betalingsstandsning, hvorunder aktiverne kunne afhændes til et nydannet selskab, som meget gerne måtte være statsligt? Derved kunne værket slippe af med den gæld, der nu tynger så hårdt, og starte på en frisk.

Hvis denne løsning af den ene eller anden grund skulle være umulig, hvorfor lader man så ikke hele det statslige indskud indgå som aktiekapital? Tilsyneladende har ikke engang de udenlandske bankforbindelser noget herimod, og det er da også reglen snarere end undtagelsen rundt omkring i verden, at staten har væsentlige interesser i stålindustrien. Den statslige beskedenhed kan kun skyldes hensynet til aktionæerne, der som bekendt udgøres af blomsten af Danmarks storkapital. Det kan næppe betegnes som et sagligt hensyn.

Endelig: hvad vil staten med sin medindflydelse? Jeg havde i går fornøjelsen at læse debatoplægget om socialdemokratisk teknologipolitik. Der læste jeg – jeg citerer fra side 6 –:

»Derfor er en af de sikre virkninger af teknologiudviklingen i disse år, at magtfordelingen mellem arbejdsgiverne og de ansatte i virksomheden forskydes til fordel for arbejdsgiverne. Derfor må demokratiseringskravet nødvendigvis forstærkes i takt med den teknologiske udvikling.«

Kravet om demokratisering af erhvervslivet er udtrykt før fra socialdemokratiets side, men der bliver aldrig gjort noget ved det. Her er chancen. Den statslige aktiekapital

bør udnyttes til at give de ansatte medindflydelse på deres arbejdsplads.

Sammenfattende må jeg sige, at jeg kan godt forstå, at regeringen føler forpligtelse til at bidrage til bevarelse af stålvalseværket. Det er et af de mest moderne værker i Europa, hvis vanskeligheder ikke skyldes fundamentale indre vanskeligheder, men en høj rentebyrde og stålkrisen i EF. Det er en genbrugsvirksomhed. Betydningen for beskæftigelsen er meget stor. Hvis værket lukker, bliver vel omkring 4.000 mennesker arbejdsløse, dels på værket, dels på grund af de afledede virkninger. Endelig kan det givetvis betale sig økonomisk for staten at redde værket, fordi statens indskud er væsentlig mindre end udgifterne til den ekstra arbejdsløshedsunderstøttelse. Problemet er imidlertid, at private interesser udnytter disse samfundsinteresser til at pumpe staten for penge, samtidig med at de selv for langt færre midler bevarer kontrollen over værket og dermed også de økonomiske fordele, når og hvis værket bliver rentabelt igen.

Janne Normann (RV):

Vi deler industriministerens opfattelse af, at Det Danske Stålvalseværk i Frederiksværk er en meget betydningsfuld – en sjælden betydningsfuld – virksomhed. Dels er der investeret omkring 1 mia kr. i virksomheden, dels spiller den en meget stor rolle for vores valutabalace. Den spiller en rolle for vores genbrugsmuligheder, og endelig er der jo beskæftigelseshensynet. Men jeg vil da godt indrømme, at man kunne være fristet til at tænke: hvad vil der egentlig ske, hvis man prøver at lade værket klare sig selv? Det er jo en principiel radikal opfattelse, at erhvervslivet skal klare sig selv, men det er godt nok en opfattelse, vi gang på gang går på akkord med og må gå på akkord med, når vi laver erhvervsstøtteordninger. At gøre eksperimentet og sige: lad os nu se, hvordan det går, hvis de må klare sig selv, det er for risikabelt.

Jeg tror også, det er risikabelt at støtte værket. De rekonstruktionsplaner, vi har set fremlagt – og som jeg også tror er meget ærlige, så ærlige, som man nu kan lave sådan nogle – er jo meget usikre. Det gør, at man må sige, at det nok er en meget risikabel sag at gå hen og støtte værket. Jeg mener altså,